

TELEGRAFUL ROMAN.

Nr. 68. ANUL XIII.

Telegrafulu este de doua ori pe septem-
man.. joi'a si Duminec'a. — Prenume-
ratiunea se face in Sabiu la expeditur'a
loiei pe afara la c. r. poste, cu bani
gat'a prin scrisori francate, adresate
câtra expeditura. Pretiulu prenumeratiu-
nei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a.
ear' pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pen-
tru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

Sabiu, in 29 Aug. (10 Sept.) 1865.

tru provinciile din Monarchia pe anu
8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princ. si tieri straine pe anu 12
pe 1/2 anu. 8 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru
intea ora cu 7. cr. siralu cu litero
nici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si
pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Nrulu 20 / 1865.

Prea onorabilor Parinti Protopresbiteri, ono- rabilor Parochi, Administratori parochiali, Capelani si Diaconi!

Multa stimatilor Domni militari si civili,
Epitropi bisericesci, Invetiatori si evla-
viosiloru crestini din Eparchia de Dom-
nedieu binecuvantata ortodoxaromâna a Ca-
ransebesiului!

Darului Domnului nostru Iisus Christos, dragostea lui Domne-
diu Tatalu si impreunarea santului Duchu sa fia cu voi cu toti.

Dupace din darului atotpoternicului Domnedieu sui alesu la
6 Martiu a. c. in Santitulu Sinodu metropolitanu, si de Maie-
statea Sea preainduratulu nostru Monarchu cu preainalt'a re-
solutiune din 6 Iuliu a. c. denumitu de Episcopu alu Eparchi-
ei ortodoxe române a Caransebesiului; dupace in 15 Augustu
a. c. priimii chirotonirea darului celui preasantu arhierescu
prin Escellentia Sea Inaltu preasantitulu nostru Archiepiscopu
si Metropolitu ANDREIU si prin preasanti'a Sea Parintele
Episcopu alu dreptcredinciosei Eparchii a Aradului, P r o c o-
p i u; dopace in urma prin diplom'a imperatesca si gramat'a
metropolitana mi s'a predatu iurisdicțiunea bisericésca si sco-
lara in susatins'a Eparchia a Caransebesiului, ceea ce se vede
din aci sub /. alaturatulu cerculariu metropolitnu, me grabescu
a Ve dá in cunoscintia, ca Eu amu sositu in mijloculu DVóstre
in loculu resiedintiei mele Caransebesiu, amu inceputu a
functiuná si a lucrá la implinirea chiemárei mele arhieresci si
ca amu de scopu, pentru afacerile bisericesci si scolare a con-
stitui deocamdata unu consistoriu diecesanu provisoriu câtu
mai curendu, amesuratu praxei nóstre bisericesci si in intie-
lesulu normativelor mai inalte.

Epistol'a pastoralá, ce amu sa Vi o trimitu dupa instala-
rea mea, carea Vi se va aduce la cunoscintia prin unu cer-
culariu anumitu, acésta epistola va vorbi mai apriatu atátu des-
pre datoriile mele si ale DVóstre, câtu si despre duchulu cu
care suntu ele a se implini. — Cu tóte acestea nu lip-
sescu, a Ve descoperi si cu acésta ocaziune, ca Eu n'amu ve-
nit in mijloculu DVóstre, cá sa cautu avere, onóre, marire si
alte asemenea bunatáti trecátore, ci cá sa cantu de mantui-
rea sufletelor DVóstre, de fericirea DVóstre cea pamantésca si
cerésca. Asiá dara Eu voi padí mai nainte de tóte si voi
pastrá neatinsa si nevatemata legea dreptu marturisítore a
parintiloru, mosiloru si stramosiloru nostri; voi propovedi
cuventulu Evangheliei intru tóta curatieni'a, nu cá cuventu o-
menescu, ci cá cuventulu lui Domnedieu; voi invetiá cu dom-
nedieescu Apostolu Pavelu, ca credinti'a fára sápte este
mórta, ca credinti'a mórta sémena cu grauntiele de semintia,
care se arunca in pamentu si nu resare; ca crestinu adev-
ratu este acel'a, care cunósee si face, ce i place lui Domne-
diu; voi ingrijí prin urmáre, cá clerulu mie subordinatu sa
invetie pe poporu cu cuventulu si cu pild'a, avendu porurea
inaintea ochiloru icon'a, ce ni o desfasiura Apostolulu Pavelu
prin cuvintele: „Fiti pilda crestiniiloru, in cuventu, in porta-
re, in dragoste in duchu, in credintia, in sciintia, in delunga
rebdare“, — si aducendu-si aminte de dísele santului Apostolu
Petru: „Pasceti turm'a lui Domnedieu cea dintre voi, cer-
cetandu-o nu cu sila, ci dupa voia si dupa Domnedieu, nici cu
agonisele nedrepte, ci cu bunavointia, nici cá cum ati domni
preste poporu, ci pilda facendu-ve turmei“. Voi conlucrá
cu ori ce jertfa, cá scólele in Eparchi'a, mie de Domnedieu
incredintiata, sa se immultiésca, sa crésca si sa inlórésca,
sciindu, ca intunereculu nu póte cuprinde lumin'a adevurului
preasantei nóstre religiuni, fiindu mai departe deplinu incre-
dintiatu, ca natíunea nóstra româna fára scóla n'are venitoriu,

ca fára scóla nu e mantuire, nu e fericire. Voiu priveghá cu
neadormire, cá între poporenii mei sa domnésca pacea, drago-
stea si increderea, sciindu din esperiintia, ca unde e cértá, in-
triga, desbinare si neintielegere nu potemu face nici unu pasiu
inainte, ci devenim de risulu si prad'a altor'a; in urma voi
starui din tóte poterile, cá scumpii mei eparchioti sa fia,
precum pâna aci, asiá si de aci incolo cu credintia
neclatita câtra Maiesstatea Sea, preinduratulu nostru imperatu
si rege apostolicu Franciscu Iosifu I, sub alu cáru
preainalta scutu sporescu si inlórésca bunurile nu numai cele
trupesci, ci si cele sufletesci, cáruia mai alesu noi Români
avemu de a multiami propasirea si bunastarea nostra, si a cá-
ruia nemarginita gratia ne-a restituitu nóua Româniloru gre-
co-orientali Metropoli'a nóstra natíunala de vécuri dorita; voi
starui, dicu, cá toti crestini din Eparchi'a mea sa fia cu neclat-
ita omagiala credintia câtra acestu Unsu alu Domnului, cátra
preastralucit'a casa domnitore habsburgico-lotaringica si cátra
gloriosulu imperiu austriacu in tóta integritatea lui. A-
semenea voi conlucrá ne'ncetatu, cá eparchiotii mei se im-
bratiosiedie si pe viitoriu dulcea nóstra patria, Ungari'a, cu
dragoste si alipire nestramutata.

Dar cá nizuintiele si otaririle mele se ajunga la doritulu
sfersitu, asceptu dela DVóstra, cá sa me imbratiosiatu cu bu-
navointia, dragoste si incredere; cá sa priimitu in inimele D.
Vóstre cá intr'unu pamentu roditoriu invetiaturile, sfaturile, si
indemnările mele arhieresci, cá sa me ajutati si sprijiniti cu
cuventulu si cu sápt'a intru radicarea si intemeierea asedia-
mintelor de crescere, invetiatura si cultura, cu unu cuventu,
cá sa impliniti fia-care in sfer'a s'a datoriele cu tóta scumpe-
tatea; si déca ne vomu cautá si afá unii pre altii astfelu, a-
tunci imperati'a lui Domnedieu va veni din ce in ce totu mai
tare in mijloculu nostru si voi'a lui se va implini prin noi aici
pre pamentu, cum se implinescu in ceriuri prin santii sei
angeri.

Pe lângá care impartasindu-ve binecuvantarca arhierésca
suntu

Alu DVóstre toturoru

Caransebesiu 26 Augustu 1865.

de totu binele voitoriu

(L. S.)

Ioann Popasu m. p.
Episcopu.

Adunarea generala a Asociatiunei.

Abrudu in 17 Augustu 1865.

(Continuare si Capetu din nr. Premergatoriu)

Ajungendu la ordinea dílei comisiunea alésa pentru pre-
liminarea bugetului pe anulu 1865, pasiesce pe tribun'a D.
Professore Moldovanu cá referintele comisiunei si referéza
mai intáiu resultatulu in care acestu comitetu s'au unitu in pri-
vinti'a speselor ce aru avé de a se preliminaru pe anulu ve-
nitoriu de 2100 fl. v. a. —, totu acésta comisiune fiindu in-
sercinata cu revederea hártieloru asupr'a legatului Telechianu din
Abrudu, aduce la cunoscinti'a Adunárei generale, ca plenipotentiele
Asociatiunei D. Mateiu Nicol'a fiscalu in Abrudu, vedendu
starea ruinata a casei testate si avendu in vedere interesulu
Asociatiunei o au vendutu. —

Adunarea generale mai nainte de a purcede la pertrac-
tarea bugetulu in specialu, la propunerea referinteli comisiunei
bugetare incuviintiaza vinderea casei, facuta de D. fiscalu
Mateiu Nicol'a plenipotentiatulu Asociatiunei, si pentru ostenele
puse in interessulu si folosulu Asociatiunei, ise aduce mul-
tiamita publica din partea Adunárei generale.

Urmandu la desbaterea detaiata bugetulu Asociatiunei
pe an. 1865, preliminaru de cátra comisiune in sum'a totala
de 2100 fl. v. a. si anume: 1-ju ca remunecatiune pentru Se-
cret. II-lea 200 fl. v. a. 2-a speselo cancelariei si a sierbi-

toriului 150 fl. v. a., 3-a ajutoriu pentru unu juristu aplecatu la cancelari'a Asociatiunei ca scriitoriu stabilu 100, fl. 4-a pentru inavutirea museului din Blasiu preliminati in anii trecuti insa ne scosi 60 fl., 5-a psntu infitianda comissiune ortografica 400 fl., 6-a una stipendiu pentru unu auditoriu de filosofia s'au pentru unu technicu 300 fl., 7-a pentru 5 juristi stipendia a 100 fl., 500 fl., 8-a pentru 6 gimnasisti stipendia a 50 fl. 300 fl., 9-a spesele extraordinari ale comitetului 90 fl. summa a 2100 fl v. pentru spesele cancelariei Secr. II-lea Rusu e de parere ca 150 f., suntu prea putini si propune sa se marésca cu 10 fl., dupa o desbatere incinsa asupr'a acestei propuneri de adosul la care au luat parte DD. Papiu, Mezei, Axente, si canoniculu Negrutiu, propuerea comissiunei priimindu-se de cátra Adunarea generale cei 150 fl., pentru spesele cancelariei se incuviintiadia. D. Secretariu II-lea Rusu pofesce cá sa se iee in protocolu ca déca summa preliminata pentru cancelari'a de 150 fl., nu s'aru ajunge sa nu fia respundiatoriu, acésta dechiariune a D. Secr. de cátra Adunare se ia spre sciintia; summa de 100 fl., propuse de cátra comissiune pentru unu juristu la cancelari'a Asociatiunei ca scrietoriu stabile se incuviintiaza; summa de 60 fl., pentru inavutirea museului din Blasiu se incuviintiaza; summa de 300 fl. v. a., preliminata alternativmente pentru unu auditoriu de filosofia ori pentru unu technicu Adunarea generale o incuviintiaza menindu-o pentru unu technicu. Venindu sub discussiune suma de 400 fl., preliminata pentru comissiunea ortografica, acést'a positiune remáne deo camdata in suspensu relegandu-se pâna la ocaziunea ce se ascépta a fi data din partea Comitétului Asociatiunei cu motiunea pentru unificarea ortografiei. — Ajungandu sub desbatere propunerea comissiunei in privinti'a preliminaratoru 5 stipedii de câte 100 fl., pentru auditori de drep-turi si aloru 6 gimnasisti câte 50 fl., s'au ivitu mai multe pareri exprimate de Domnii Dr. Bobu, Axente Negrutiu, Baritiu si Macelariu care tóte in principu se nvoiau intru aceea, ca contragandu-se din stipendiele preliminarate pentru juristi si gimnasisti sa se faca stipendii pentru doritorii de a frecuentá scóla reala. — Diversitatea opiniunilor se arata numai in summa stipendiilor si in loculu unde aru fi de a se frecuentá, adeca: in patria ori afara din patria. Adunarea generale decidendu presidiulu enuntia de conclusu, contragerea stipendiilor preliminarate pentru juristi si gimnasisti in favórea unui stipendiu pentru scól'a reala se priimesce si suma de 500 fl. v. a. menita pentru stipendii sa se intrebuintieze cum se va vedé de a fi mai bine si corespundiatoriu impregiurárilor. De spese extra-ordinari a comitetului fiindu preliminarate de comissiune 90 f. v. a. propune referintele comissionale immultirea acestei summe cu 10 f. v. a., care propunere priimindu-se de cátra Adunarea generala summa intréga de 100 f. v. a. se incuviintiéza. Astfelu fiindu statoritu bugetulu pe 186⁵/₆ de cátra Adunarea generala inainte de a se purcede mai nainte cerendu-si D. professoru Moldovanu cuventu face urmatórea propunere. Considerandu incurcatur'a ce ni s'au casionatu chiaru in Adunarea generala presenta din cauza ca: in bugetulu statoritu la Hatiegu unele spese, care neincungiuratu aveau a se face, nu s'au prevediutu séu celu putnu nu s'au determinatu limpede; considerandu ca tóta cas'a si societatea bineordinata are sa aiba inainte de tóte unu bugetu bineregulatu, Adunarea generala sa decida, cá comitetulu la fia-care Adunare generala se puna pe més'a Adunárei generalé unu proiectu de bugetu pentru anulu mai deaprópe venitoriu. Acésta motiune punandu-se de cátra presidiu la ordinea dílei Adunárei generalé in intregulu ei cuprinsu, o priimesce si radica la valóre de conclusu. Comissiunea bugetara la 5 suplici incurse la comitetulu Asociatiunei si anume dela Georgie Muresianu gimnasistu in Blasiu si Ioann Prodanu clericu in Sabiiu ca concurenti pentru premiulu stenograficu preliminaratu in Adunarea generale dela Hatiegu; Sim. Moldovanu si Andreiu Morariu cu Cosm'a Anca Invetiatori normali in Naseudu, cari ceru remuneratiune pentru cultivarea pomiloru, si Ioann Cristea maestru lagatoriu de cárti din Sabiiu, care cere ajutoriu pentru a se provedea cu uneltele necesari, — propune a lise dá astadéta negative fiindu bugetulu in estu anu fórte tiermuritu. — Eara suplic'a gimnasistului Filimonu Iliá pentru asemnarea unui stipendiu o recomanda Comitétului. Propunerea comissiunei in privinti'a a tóte suplicile in curse se priimesce. Dlu vice comite alu Zarandului Amos Francu intr'o cuventare mai lunga demonstrandu lips'a ce domnesce pela scólele populare, ne avendu Abcdariu cu litere strabune (!) aru fi de parere, ca pentru unulu care s'aru adoperá de a compune unu ABCdariu cu litere sa i se aplacideze un'a remuneratiune de 50fl. v. a. Acésta propunere de-si Adunarea o au priimitu cu via placere, totusi ne fiindu la tempu o reléga pâna la alta ocaziune. — Dandu-se ordini de reportare comissiunei a III-a care s'au insarcinata cu conscrierea membriloru noi: R. D. canonicu Mihali cá referinte alu co-

missiunei citeste numele membriloru inscriși. Acést'a se ia spre sciintia. —

D. Secr. Rusu cerandu-si cuventu face propunere cá propunerea Asociatiunei literaria aradane sa se priimesca si comissiunea pentru unificarea ortografiei sa se aléga. Pentru propunerea acést'a vorbesce D. Canonicu Negrutiu si e de parere ca déca Adunarea generala propunerea facuta o aru reduce la valóre de conclusu, loculu conferintieloru comissiunei sa fia Blasiulu. —

D. Protopopu Antonelli este in contr'a propunerei facute, din cauza ca dela conferinti'a unei comissiuni ca ceea adusa in propunere de D. Secretariu Rusu, nu speréza acelu resultat care s'aru asceptá. D. Secr. propune infitiandea unei foi filologice, cárei'a sa i se asemneze cá subventiune cele 400 f. v. a. preliminarate de comissiune, si crede, ca astmodu pregatindu-se materialulu recerutu la unificarea ortografiei pe calea concurentiei libere mai curendu ne-amu apropiá de scopulu doritu. Pentru propunerea D. Secretariu Rusu mai vorbesce D. Popfiu, iara in contr'a acelei' si in favórea propunerei D. Protopopu Antonelli mai vorbesce Dr. Bobu. — D. Axente propune cá Adunarea generala sa se dechiare ca priimesce in principiu propunerea Asociatiunei literaria aradane, iara punerea ei in lucrare sa remana pâna ce s'aru declará si Asociatiunea literaria din Bucovin'a. — D. Dr. Brendusianu este cu totul pentru de a se lassá câmpu desvoltárei libere in acésta materia de atât'a ponderositate pentru limb'a nationala, ce stá in legatura intima cu insasi esistinti'a nóstra. — D. prof. Moldovanu sprijinesce pre D. Secretaru Rusu. — D. Alexandru Romanu nu vede mare divergentia in ortografi'a transilvaniloru si a ungureniloru, este in contr'a propunerei D. Secr. Rusu, si nici propunerea D. Prot. Antonelli nu o póte sprijini, — propunerea Asociatiunei aradane aru fi de a se priimi in principiu, dar deocamdata sa se mai lase tempu de unu anu de pregatire prin jurnalele ce le avem, oferindu insusi fói'a ce o are sub directiunea D. Secr. In acestu intielesu cugeta de a se insclintia si Asociatiunea din Aradu. — Dupa inchiárea desbaterei din trei propuneri ce s'au facutu, punendu presidiulu propunerea D. Alessandru Romanu la votare se acépe si conclusulu Adunárei generalé este: sa se respunda Asociatiunei literarie aradane, cumca propunerea facuta din partea acelei'a in principiu se priimesce, dar punerea ei in lucrare se amána pe unu anu, in care obiectulu divergentiei ortografice sa se ventileze prin foile publice, rugandu pre respectivii DD. Redactori pentru publicarea articuleloru ce se voru scrie in estu obiectu spre ajungerea scopulu doritu. —

D. Secretaru Rusu face cunoscutu Adunárei generale cumca la provocarea comitetulu Asociatiunei nóstre pentru compunerea unui dictionariu etimologicu si altulu in cele trei limbi ale patriei, au respunsu D. Simeonu Mangiuc'a Jude de cercu din comitatulu Carasiu, apoi D. Sav'a Popoviciu Barcianu si Visarionu Romanu, cesti din urma tramitendu si cate-va cóle din dictionarele ce se afla sub tipariu. — Se citecu adresele respectiviloru. — R. D. Canonicu Negrutiu face propunerea, ca unui dictionariu etimologicu si altui dictionariu in limbile patriei sa se desemneze unu premiu de câte o 100 # Densiansianu, Axente, Moldovanu suntu in contr'a propunerei. D. Baritiu se simte indatoratu a vorbi in numele Brasioveniloru, cáror'a nu le-a trecutú nici prin minte ca se cugete la tiparirea unui dictionariu din fondulu Asociatiunei, — s'aru bucurá insa déca aflandu-se unu asemenea opu gat'a, Asociatiunea romána transilvana aru luá a supra-si ingrijirea tiparirii, si fiindu gat'a, pentru a i se dá unu felu de autoritate l'aru revedé si premiá. — D. Alessandru Romanu este in contr'a premierei. — Presidiulu resuma propunerile facute din partea D. Secretaru Rusu, Negrutiu si Baritiu, si la intrebárea: déca Adunarea generala voiesce a se ocupá cu edarea unui dictionariu? Adunarea decide ca voiesce. — Acum venindu la votare propunerea D. Canonicu Negrutiu nu se priimesce. In fine propunerea D. Baritiu cá sa se premieze unu dictionariu aflatu de corespundiatoriu, si a cáru editiune o va ingrijí Asociatiunea romána — se priimesce. — D. Secretariu Rusu face propunere ca pe venitoriu sa se tiparésca in fia-care anu toti membrii Asociatiunei, acést'a se priimesce. Asemenea D. Adm. prot. Ioann Gallu aduce la cunoscenti'a ven. adunárei ca cei mai multi Abrudeni din caus'a ca nu si-au veditu numele lor in actele Asociatiunei n'au voitu a mai responde taxele anuale, deci cere cá pe venitoriu sa se tiparésca in unu suplementu si numele membriloru Abrudeni din anii 1862 si 1863. Venindu la ordinea dílei propunerea de membrii onorari la propunerea D. Baritiu ca pentru acést'a aru fi trebuitu a se alege o comissiune, carea numele acelorú Domni ce s'aru fi propusu adunárei de membrii onorari se-afia datu mai nainte, si fiindu cá acést'a nu s'au intemplatú, propune ca astadata sa remana propunerea

și denumirea de membri onorari; propunerea se priimesce.

Presidiul punendu la ordine alegerea locului și a tempului Adunării generale venitoare, la propunerea D. Axente Severu, care in numele Belgradenilor invita Adunarea se alege de locu alu Adunării Alb'a-luli'a, eara tempulu se prefige pe 15/27 Augustu 1866. — Pentru verificarea protocolului, se alege o comisiune in persoanele D. D. Constantin Cumanu, Basiliu Harsianu, Dionisiu Adamoviciu, Basiliu Duc'a, Ioann Galla și Dionisiu Tobiasiu.

Astfelu ajungendu Adunarea generala la finea lucrărilor se, presidiul incheia Adunarea cu o cuventare foarte comoda solemnă ații, — prin care multiamesce mai antăiu providintiei pentru ajutoriulu priimitu, — multiamesce membrilor Adunării, cu sperantia de a se mai intalni la Adunarea generala venitoare, in sfirsita multiemesce in numele Adunării brayloru Români din Abrudu pentru rar'a ospitalitate, cu care au priimitu pre oșpetii, — la care D. Protopopu Antonelli respunpiendu multiamesce Rev. Domnu Vice-presedinte pentru pacientia și intielpt'a conducere, i postesce că Atotupoterniculu Domnedieu sa-i pastreze sanatatea la multi ani, că sa-si pōta termină opulu celu de mare pretiu pentru natune; — dupa care au urmatu intre.tu: Sa traesca! —

Acést'a este cursulu desbateriloru Adunării generale din Abrudu. —

Onoratulu publicu cetitoriu va cugetă, ca cu acést'a s'au finitu scrierea celoru intemplate intre muntii apuseni cu oca-siunea Adunării generale tinute in Abrudu: nici decumu, mai este ceva interesantu și cu deosebire pentru dōmnelenōstre ceti-tōre, și adeca: in 17/29 marti sér'a dupa finirea siedintieloru s'au datu unu „balu stralucitu in localulu „Bereriei din Abrudu“ in onōrea on. oșpeti, la care au luat parte tōte no-tabilitățile; — acēsta petrecania au duratu pāna la 4 ore di-minēti'a. —

Pela 8 ore dim. cea mai mare parte din onoratiu oșpeti se gra-beau a merge cātra Buciumani, spre a vedē admirabil'a stān-ca „Detunat'a“ — cāci intru adeveru cine vine la Abrudu și sa nu vada acēsta productie a Naturei?! Acolo-i ascēpta o multime mare de poporu de ambe sexele imbracatu in costu-mulu loru celu frumosu. — La sosirea on. oșpeti cu Rev. D. Vicepresed. Timoteiu Cipariu și si D. Georgie Baritiu in frun-te, — intempinati de cātra poporu cu band'a musicala — Dlu Baritiu indata au radicatu unu toastu, prin care multiamesce brayloru munteni pentru acēsta cordiale primire. — Dupa ac-cest'a au datu prandiulu orangiatu de cātra bravii Buciamani in onōrea onoratiiloru oșpeti, la care s'au radicatu mai multe toaste. Dupa prāndiu s'au jucatu mai multe jocuri nationale, atatu din partea Romaneloru nōste Buciumane, cātu și a Dōm-neloru, care neau insotitu la acēsta petrecania. — Bucuria au fostu de totu mare, asiā incātu toti cei de fatia au trebuitu sa jōce. Intru adeveru ca admirabil'a stāncă „Detunat'a“ au fostu martora unei festivități și petrecanii foarte rare, cārei asemenea voru trece ani și nu va mai fi. Nu petu sa nu amintescu și sa nu-mi esprimu bucuria; pentrūca bravii Buciumani inca n'au remasu inderep ulu. Abrudeniloru fatia cu priimirea on. oșpeti; — ei au fostu foarte ospitali și s'au portatu cātu se pōte solidu, — semnu ca poporul acest'a bravu inca inaintēza cu tem-pulu, și pricepe misiunea sea, și scie ca elu are sa repre-senteze pre p poporu celu mai bravu din lume. Fia disu in interessulu adeverului, ca acēsta purtare a brayloru Buciu-mani se pōte adscrie mai multu on. D. Parochu din Buciumu-siasa Iosifu Tiur'a și D. Notariu localu Alessandru Danciu!

D. A.

Din calatori'a P. S. S. Episcopului Aradului cātra Sabiiu.

Din cerculu Muresiului 10/8 1865.

(Continuare și capetu din nr. 66 și 67.)

Māne di in 6/8 la 9 ore diminēti'a aduseram pre bunulu și V. Archipastoriu in S. biseric'a Totu-Varadiei, unde inbracan-du-se in tōte vestmintele archierescei, incepū priimirea unui clericu la treptele preotei, cu care ocaziune bine voi I. S. și pre 4 prunci scolari purtatori de lumini, ai maintā la pri-m'a trēpta a preotei, chirotonindu-i de ceteti și purtatori de lumini ai bisericēi, sub ocaziunea cārei solenitate cantandu la lacrimelē parintiloru, ce priviau capetele prunciloru in pōl'a Il. Sele, sub omoforu archipastorescu, sterni in inimile nōstre cu multa placere cuvintele cele domnedieesci „Lasati pruncii sa vina la mine și nu-i opriti pre ei, ca unor'a cā acestor'a este imperati'a ceriuriloru.“

Mai departe, incependu-se S, Liturgiā, cu impreuna asis-tarea a 3 Protopopi, 1 Protosingelu, 3 Preoti, 1 Protodia-conu și 1 Diaconu; se urmā sfințirea Diaconului intre Preotu și acelui alesu intru Diaconu, și asiā se fini o solenitate nemai vediuta in părțile acestea nici odata.

Nu vomu trece cu vederea, ca fiindu diu'a nascerei

M. S. C. R. Imperatu și Rege alu nostru Franciscu Iosifu I. ce pretutindenea se serbēza de poporul romānu cu o distincta pietate, acea ceremonie o celebrā insusi Il. Sea, și cu pu-nerea ingenunchi, inaltia rogaciune ferbinti cātra parintele ce-rescu, pentru parintele totororu popōreloru austriace, dupa care Il. Sea, suindu-se pre amvonu, cu o rara in felulu seu elo-cuintia rosi inaintea poporului, tōte bine facerile, și tōte bu-natātile, ce ne curgu ne incetatu, dela isvorulu celu nesecatu, și parintescu a S. M. S. Imperatului și Regelui nostru, la care corulu intonā: La multi ani! și pāna I. Sea impartī anafor'a, se cantā Imnulu poporului; și asiā petrecuram pre Il. Sea, la cortelulu seu.

La prāndiu, Il. Sea, radicandu-se in piciorē, radica pri-mulu toastu, pentru M. S. și apoi comitatu de oșpeti, sin-guru cantā: La multi ani; asemenea alu doilea toastu pentru Escelenti'a Sea D. Archiepiscopu și Metropolitu Andreiu Baronu de Siagun'a, pentru carele numai singuru cantā: La multi ani.

Asiediandu-se Il. pre scaunu, D. P. Totu-Varadiei, cā proprietariulu casei radica alu 3 toastu pentru Ilustr. Sea D. Episcopu; dupa care Il. Sea continuā mai deperte pentru toti cei de fatia.

Mai pre urma V. D. P. alu Lipovei, radica toastulu seu, multiemindu Il. Sele, pentru aretat'a amōre parintēscă, și in-nalt'a gratia, ce au bine voitu cu acēsta osasiune a manifestā totorora.

Dupa amēdi, Preotii și Invetiatorii merseram in corpore, spre a luā binecuventarea de despartire și remasu bunu. Dupa-ce Il. Sea aretā Invetiatoriloru indestularea sea cu condu-cerea corului in S. biserică și portarea loru, de nou aducen-du-le aminte și indemnandu-i spre plinirea oficiului loru, con-ducatoriulu preotu luā cuventulu de remasu bunu: Acum au sositu tempulu, cā sa ne despartim, Il. Domnule! cu umilin-tia ne rogāmu, demite-ne pre noi stapāne prin archipastore-sc'a benedictiune, și noi din inima ferbinte dorim: Cā Dom-nedienu poteriloru sa Te tina, sa Te intarēscă, cā calatorindu in pace, sa Te vedemu re'torsu intru deplina sanetate; Domnulu nostru Iisusu Christosu, carele au caletoritu cu Luc'a și cu Cle-op'a in Emausu, sa caletorēscă dimpreuna cu Il. Ta, și sa dea Dom-nedienu poteriloru, cu aceeasi inima plină de bucuria sa vini inapoi, cu care s'au re'torsu Luc'a și Cleop'a in Ierusalimu, dicendu celoralalti invetiacei . . . „Amu vediutu pre Domnulu, amu vediutu pre Domnulu.“

Mai multi Preoti.

Revist'a diuaristica.

„Debatte“ din 2 Septembrie ne asigura ca publicarea de-cisssiuniloru p. n. in privinti'a Transsilvaniei trebuie sa urmēze in septemān'a acest'a. Cātu despre programulu de actiune alu regimului dice „Debatte“ ca dupacum aude, acel'a va fi asiā precum au opinatu dens'a mainainte și adeca: ca diet'a Transsil-vaniei va aveā sa decida despre uniune și asiā va fi numai ad hoc. Mai incolo spune, ca o comisiune regnicola s'aru insarcinā a statori cum sa fia acēsta uniune in privinti'a legislatiunei și cari sa fia marginele autonomiei pretinse de Transsilvani'a, in ceea ce privesce administratiunea și legislatiunea. Respin-gendu guvernulu ori ce mijlōce maestrite se va tinē strinsu de terenulu legalu. In intielessulu acest'a bas'a dreptului o formēza legile dela 1791, diplom'a Leopoldina și sanctiunea prag-matica, lānga care adaugendu-se și indreptatirea egala a natiu-nalitatiloru tōte la olalta vora formā basele dietei. Cen-sulu va fi celu de 8 f. afara de darea capului și alte crescāri. Loculu dietei va fi Clusiulu.

Cam acestea aru fi dara cele ce le diceā „Debatte“ de-spre actiunea guvernului in Transsilvani'a.

„Debatte“ i pare bine ca actiunea acest'a pe carea o nu-mesce și compromissu au aflatu inaintea „Pressei noue“ oșesi care gratia. Mai incolo sperēza, ca prelānga tōte sumutiā-rile centralistiloru Romānii și Sasii voru cunōsce cātu e de parte compromissulu de a tradā interesele loru, seu dupa cum le place omeniloru a dice ai predā gratiei seu disgratiei Ma-giariloru.

„Dēca voru negā Romānii poterea cea legatōre a dietei din 1848 atunci sa le fia iertatu și natiuniloru magiare a negā poterea a d u n ā r e i din Sabiiu.

„Dēca Romānii nu se supunu dietei istorice legale, nu potū pretinde, cā natiunile cele din vechime constitutionale și in-dreptātite a Magiariloru și Secuiloru sa se supuna legiloru care li le-au dictatu adunarea din Sabiiu. Sa lasa Ungurii de pretensiunea, ca liter'a legēi e obligatōria, atunci Romānii nu potū nici decum dechiarā de santa și neatingivera liter'a o c t r o i r e i. Dicu Romānii cu dreptu, ca ei nu mai potū suferi o suprematia magiara, atunci abuna sēma nu voru cere, ca Magiari sa-si plece cerbicea unui jugu romanescu.

După ce însăși apoi mai departe ca Sasi independenți de multă vreme să scape din imbrățișarea cea inadusitoare a birocrației; ca Sasi sunt un popor constituțional vechi, de datu de a se mîscă pe unu terenu tare și nedisputabilu — provoca pre ambe natiunile Români și Sasi să dea mînă de împacare.

„Certa între frați au duratu destulu. Tiera e în referințele ei de dreptu struncinată, administrațiunea ei bolesce de o mie de rele, seracia poporului și cu ea demoralizațiunea iă dimensiuni totu mai mari.

„Resboiulu între frați — de oribila aducere aminte — au încetatu, dara patria sangeriza încă mereu din o mie de rane. Nice ună din aceste nu se potî închide, pentruca nu se închid mormintele în memoriile omeniloru, pe cătu tempu duriza certă. Nu e cu potința că să nu fie vre-unu patriotu dincolo de Kiralyhago, căruia să nu-i dica conștiința: Noi amu cercatu cu ura împrumutată și noi neamu ruinatu; să cercamu acum odată cu încredere împrumutată.

Se bucura după aceea, vedindu că astfelu de idei au începutu a prinde rădăcina și între Români. Amintesce de „Gaz. Tr.“ carea s'au exprimat, ca spre scopulu unei întielegeri chiaru și despre uniune în o dieta legală, de ce să nu participe și Români? și apoi să întorče cătra regimu punendu-i la inimă să grijesca, ca alegerile să le întogmesca de asiă, încatu să desvölte și întarésca dipusetiunea cea împacătoare a Românilor.

După ce arată că regimulu și până acum s'au purtat cu Români cu crutiare, lasendu-le notabilitățile în posturi și după ce crede că censulu nu va fi obiectu de scandela, pentruca acés'ta e hotărîtu în legea dela 1848 și în fine după ce arată cătu este de greu de modifica o atare lege încheie: ca la urnă alegeriloru voru lipsi unele din capetele ce se numera, dara nu din capetele care numera. Representantii romani nu voru perde nimicu din însemnatarea lor, ci voru castigă drepturile natiunei lor, avendu sanctiunea unei diete legitime.

„Patriotii Români voru sci de siguru pretiui castigatu acest'a. Pentruca asiă e de bine, de tare, de siguru omulu pe terenu legitimu! Și de aceea pelânga tôte geruirile centralistiloru, incredintandu-ne în geniulu celu bunu alu poporului sperâmu, ca acusi va veni diu'a cea binecuvântată, în carea fiii Transsilvaniei voru serbă serbatorea cea frumoasă a împacării“.

Sabiiu 26 Augustu, Astadi au parasitu și Presidiulu în reg. Guvernu Sabiiulu; pe 15 Sept. st. n. va parasî cetatea noastră și secțiunea prntu desdaunarea pamentului. —

Satulungu 8 Augustu (Intârziata din lips'a spațiului.) Astadi fura comunele noastră Sacele norocite a mai priimi încă odată în mijloculu lor pe fostulu Protopopu Ioann Popasu, acum în demnitate de Episcopu. Faim'a despre venirea acestui barbatu strălucitu, cu care au petrecutu locuitorii acestor comune mai 27 ani, umplu de bucuria inimile toturor'a, ceea ce s'a doveditu prin priimirea ce iau facutu esindu-i mai multu calăreți și trasuri până la marginea otarului spre întimpinare. Aci Prea sânt'a Sea vedindu-se pôte pentru cea mai din urma ora între fostii sei fii sufletesci, — de-si unii dintre acesti'a voiau a-lu întemina cu vreo căte-va cuvinte de bunăvenire, — i preveni cu îndatinata-i amore parintesca luandu singuru cuvintulu. În fine pornira cu totii și venira în ordine bună până la biseric'a vechea din Satulungu, unde Prea sânt'a Sea după sevarsirea servitiului Ddieescu de sér'a rosti unu cuvintu patrundiatoru în care multiamu atâtu Preotiloru cătu și mirenilor pentru încrederea ce-i aretara sub tempulu pastoriei sele; i rogă apoi că totu cu acéstasi bunăvointia se fia și cătra fiitorulu lor Protopopu și încheia cu unu întreitu „remaneti senatosi“ ceci'a ce stórse lacrimi din ochii toturor auditoriloru. Nu atâtu cuvintulu acest'a fu caus'a carea ne facu și ne face să varsămu lacrimi de întristare, ci mai multu dan'a cea mare, ce o simțimu pierdindu pre acestu barbatu meritatu, carele va remane ne stersu din inimile noastre pentru totudeun'a. — Domnedieu să-i lungesca viața și să-lu duca în pace și sanetosu la nou'a Sea resiedința! —

Varietăți și noutăți de di.

Prin unu emisu gubernialu din 27 Iuliu a. c. nr. 18,441 se face cunoscutu că bancnotele în moneta convențională se voru mai schimbă la cassele c. r. numai până la 1 Ianuaru 1867, iară cele de 10 f. val. austr. rosii (form'a veche) până la 1 Octobru 1871.

Pentru schimbarea celor de moneta convențională trebuie respectivii să se adreseze înscrisu la Direcțiunea băncei; pentru cele de 10 f. v. a. form'a veche se mailasa terminulu până la finea lui Septembrie 1865, că să se pōta schimbă la tôte cassele; dela care terminu însa, și pentru aceste doritorii de a le schimbă, voru trebui a se adresă înscrisu la Direcțiunea băncei în Vienn'a.

Publicarea

summelor incurse la fondulu Assoc. transsilvane româna dela 8 Augustu c. n. a. c. până la 24 Augustu c. n. 1865.

(Continuare și capetu din nr. premergatoriu.)

Redactoru respundiatoriu Zacharia Boiu.

2) D. Juristu abs. Albertu Sierbanu a platitu tax'a de m. ord. anii 186³/₄ 186⁴/₅ în sum'a 10 fl. v. a.

3) prin D. V. Capitanu și Col. Assoc. Ioann Codru Dragusianu s'a tramesu la fondulu Assoc. că tax'e de m. ord. pe an. 186³/₄ dela 6 D. D. membrii 30 fl. v. a. și anume:

a) dela D. Notariu primariu Danielu de Gremoiu 5 fl., b) Asessoru Maieru 5 fl., c) Jude tractualu Samuilu Paserariu se alfa în rest. pe an. 186³/₄ 5 fl., d) Capitanu c. r. în pensiune Basiliu Siandoru Stanciu 5 fl., e) Protopopu Petru Popescu 5 fl., f) Asessoru mercantile Georgie Eiseru 5 fl., — Sum'a 30 fl.

4) D. Jude procesuale în Uniadur'a Georgie Nandr'a trame tax'a pe an. 186⁴/₅ în suma 5 fl. v. a.

5) prin D. Protop. și Col. alu Assoc. Vasilie Rosiescu s'a tramesu la cass'a Assoc. 10 fl. v. a. și anume:

a) dela D. Protop. Ioane Pamfilie tax'a pe an 186⁴/₅ 5 fl., b) D. Oficialu la comisiunea de desdaunare în Clusiu Georgie Selinc'a (Szeling) tax'a pe an. 186⁴/₅ 5 fl.,

6 D. adm. Protop. în Ofenbai'a Nicolae Fodoreanu trame tax'a de m. ord. pe anulu curente 186⁴/₅ 5 fl.,

7) prin D. Col. alu Assoc. Iosefu Filipu negotiatoriu în Muresiu Osiorheiu s'a tramiau la fondulu Assoc. că tax'e de m. ord. pe anulu 186⁴/₅ 45 fl., v. a. și pentru actele Assoc. 5 esempl. 6 fl. 50 xr. cu totulu 51 fl. 50 xr. și anume: tax'e m. ord. dela urmatorii P. T. Domni:

a) dela D. Asessoru la Tabl'a reg. Georgie Romanu 5 fl.,

b) D. Asessoru la Tabl'a reg. Nicolae Gaetanu 5 fl., c) D. Asessoru la Tabl'a reg. Antoniu Stoica 5 fl., d) D. Asessoru la Tabl'a reg. Mateiu Popu Grideanu 5 fl., e) D. negotiatoriu Radu Fogarasi 5 fl., f) D. negotiatoriu Iosefu Filipu 5 fl., g)

D. negotiatoriu Georgie Moldovanu 5 fl., h) D. negotiatoriu Daniilu Moldovanu 5 fl., i) Biserica gr. cat. din Muresiu-Osiorheiu 5 fl., k) pentru 5 esempl. din actele ad. gen. Assoc. I—IV. 6 fl. 50 xr.

Sum'a totală 51 fl. 50 xr.

8) D. Parochu în Cricău Petru Truti'a tax'a pe a. c. 5 fl.,

9) prin D. Colectoru în Blasiu Georgie Popa s'au tramisu la fondulu Assoc. 5 fl. v. a., că tax'a de m. ord. pe a. c. 186⁴/₅, pentru D. deragatoriu metrop. Alexandru Neagoi.

10) D. Archivariu alu Assoc. Visariu Romanu a depusu la Secret. Assoc. tax'a m. ord. pe an. curinte 186⁴/₅ pentru D. Dr. Nicolae Stoi'a în suma de 10 fl.,

(s'au transpusu în aceeași di la cass'a Assoc.)

11) La celi 30 fl. v. a. publicati în nr. 60 ai „Tel. Rom.“ pag. 239 p. 11 lit, h) după verificarea făcută din partea cassei pentru D. D. Nicolae Ganesco din Brasiovu, să se mai adauge încă 5 fl. v. a.

Dela Secretariatulu Asociațiunei transsilvane romane.

Sabiiu în 24 Augustu 1865.

Nr. 32—2 **Concursu.**

Devenindu vacanta stațiunea de Invetiatoriu din Comuna M o h u , cu aceea este împreunatu unu salariu anuale de 110 f. v. a. din cass'a alodială comunala, cartiru naturale prevediulu cu tindă, și o camara și cinci stangini de lemne de focu,

pentru ocuparea acelei stațiuni, se deschide prin acés'ta Concursu, până la 1 Septembrie a. c.

Competitorii au a-si îndreptă cererile cu mâna propria scrisă și după lege timbrate la subscrisulu, documentandu:

1. ca suntu de religi'a gr. res.

2. ca suntu Clerici, seu pedagogi absoluti;

3. ca suntu Cantareti bisericesci bine deprinsi;

4. ca suntu în privința morala și politic'a nepatati și

5. ca, casatoriti fiindu, traiescu cu sotile lor, în frie'a lui Domnedieu.

Sabiiu 13 Augustu 1865.

Ioann Panovicu, Protopopu gr. res. alu tract. Sabiiului II. și Inspectoru Scol. district.

Nr. 34—1 **Concursu.**

Devenindu vacanta stațiunea invetiatorésca gr. res. din opidulu Ili'a, cu care este împreunatu unu salariu anuale de 200 fl. v. a. enartiru, și lemne de focu pentru ocuparea acelei'a se deschide prin acés'ta Concursu până la 15 Septembrie a. c. c. n.

Doritorii de a ocupă acés'ta stațiune au de a-si asterne cererile sele prevediute cu domentele:

1) Ca suntu de religi'a gr. or.

2) ca au absolvatu gimnasiulu inferioru, s'au celu puțin 2. clase gimnasiale, și cursulu pedagogicu seu clericalu în institutul Archidiececanu,

3) Sa produca cunoscința indestulătoare despre limbile patriei;

4) Sa produca testimoniu de moralitate, și caracteru nepetatu.

Cu aceste documente au de a se adresă la subscrisulu Inspectoratu districtualu până la terminulu mai susu prefiptu.

Ili'a 23 Augustu 1865.

Ioanne Orbonasiu, Prot. și Inspect. Distr. Editur'a și tipariulu tipografiei archidiececane.